

ایمنی زیستی گیاهان تراریخته

ترجمه :

دکتر سعید خاوری خراسانی

مهندس هادی شوریده

مهندس اسد معصوم اصل

سرشناسه

عنوان و نام پدیدآور

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست نویسی

یادداشت

یادداشت

موضوع

موضوع

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

رد بندی کنگره

ده بندی یوبی

شماره کتابخانه ملی

موری، دیوید رونالد، Murray, David Ronald

ایمنی زیستی و گیاهان تراریخته/انویسنده دیوید آر. موری ۱؛

ترجمه سعید خاوری خراسانی، اسد معصومی اصل، هادی شوریده.

تهران: انتشارات تحقیقات آموزش کشاورزی، ۱۳۹۵.

۱۷۰ ص.

۹۷۸-۶۰۰-۸۶۳۵-۷۶-۵

فیفا

عنوان اصلی: Seeds of concern : the genetic manipulation of plants, c2003.

چاپ دوم.

گیاهان تراریخته

ژنتیک گیاهی -- مهندسی

خاوری خراسانی، سعید، مترجم

معصومی اصل، اسد، مترجم

شوریده، هادی، مترجم

۱۳۹۵ ۹الف ۱۲۳/۵۷SB

۶۳۱/۵۲۳۳

۴۵۵۵۹۹۴

ایمنی زیستی گیاهان تراریخته

ترجمه:	سعید خاوری خراسانی، هادی شوریده واسد معصومی اصل
ناشر:	انتشارات تحقیقات آموزش کشاورزی
تیراژ:	۲۰۰ نسخه
سال چاپ:	۱۳۹۵
چاپ:	تحقیقات آموزش کشاورزی
ناظر فنی چاپ:	رضا غلامی
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۸۶۳۵-۷۶-۵
قیمت:	۱۰۰۰۰ تومان

فروشگاه و نمایشگاه دائمی تحقیقات آموزش کشاورزی و منابع طبیعی (تاک)

آدرس: میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی، نبش خیابان وحید نظری، ساختمان اداری نادر، طبقه اول واحد ۱

تلفن: ۶۶۹۶۳۱۲۷-۶۶۴۸۱۳۳۰ فاکس: ۶۶۴۸۵۷۶۱ همراه ۶۶۴۸۵۸۳۲ ۰۹۱۲۶۹۹۵۸۳۲

حق چاپ برای انتشارات تحقیقات آموزش کشاورزی محفوظ است.

پیشگفتار نویسنده

در سالهای اخیر کتابهای زیادی در مورد تکنولوژی ژن منتشر شده است، اما هیچکدام از آنها به طور کامل به گیاهان تغییر یافته ژنتیکی نپرداخته اند. اغلب موضع گیری ها بر علیه موجودات تغییر یافته ژنتیکی درباره گیاهان است. حال این مجادله چقدر منطقی است؟

کتاب حاضر حاصل نظرات من درباره موضوعات جدید مورد اشاره در کتاب روشهای نوین اصلاح نباتات و بیوتکنولوژی (۱۹۹۱) و انتقال این اطلاعات اولیه بصورتی قابل درک برای عموم افراد علاقمند است. تلاش من در جهت: تشریح چگونگی کاربرد تکنولوژی اسید نوکلئیک نوترک، اثبات راجح در مورد آنچه تاکنون انجام می شده است، و نیز مشخص نمودن مواردی است که میتواند به گونه ای متفاوت انجام شود. برخی پروژه های باارزش هم وجود دارد که در حال اتمام است و در اینجا بحث می شوند. نظر من این است که قبل از اینکه یک گیاه تغییر یافته ژنتیکی معرفی شود، بایستی شایستگی اش بوسیله کمیته هایی تایید و یا به هر دلیلی رد شود.

شکست افسانه ها و تصورات غلط ارائه داده به وسیله برخی از بزرگان بخش مهمی از این کتاب است. بعضی از مردم در مورد سلامت پرومها مورد استفاده به وسیله این صنعت و تشویق کشاورزی ناپایدار از لحاظ اکولوژیکی پرس و جو می کنند. افراد زیادی هم از حق انحصاری منابع ژنتیکی در طی مراحل قانونی مالکیت اخراج و موافقات تجارت جهانی می پرسند. شرکتهای چند ملیتی، تجارت بذر را بصورت مالکیت ژنهای گیاهان و حیوانات راهی برای افزایش درآمد می پندارند. این جنبه از جهانی سازی، دخالت نابجا در امورات کشورها و زنان خیلی از کشورها است و عواقب اجتماعی مخربی دارد. اینگونه سوء استفاده غیر منطقی از ژنهای گیاهان

اگر شما متوجه اثرات احتمالی گیاهان تغییر یافته ژنتیکی بر روی محیط، سلامت انسان یا جامعه انسانی باشید تعادل بین منابع اطلاعاتی شما برقرار شده است. طرفداران منصف موجودات تغییر یافته ژنتیکی نیز خواهان آگاهی عمومی بهتر مردم هستند. این کتاب در این مورد نقش بسزائی دارد.

دیوید آر. موری

پیش گفتار مترجمین

جمعیت جهان سرعت در حال رشد بوده و بدون تردید بشر در آینده نزدیک با کمبود غذا دست به گریبان خواهد شد. به عبارتی دیگر تامین غذای کافی برای خیل عظیم جمعیت رو به رشد بزرگترین مشکل جهان خواهد بود. به نظر عده ای از دانشمندان و محققان عرصه فن آوری زیستی یکی از راههای رفع این نیاز تولید محصولات تغییر یافته ژنتیکی (ترا ریخته) می باشد. از سویی گسترش روز افزون بیوتکنولوژی مدرن در جهان و اختصاص بیش از ۱۱۰ میلیون هکتار از اراضی جهان به کشت گیاهان ترا ریخته، ورود محصولات ترا ریخته در سبد غذایی مردم و نیز تولید میکرا ارگانیزمهای ترا ریخته برای صنایع غذایی و کشاورزی و رهاسازی و مصرف روز افزون آنها موجب ابراز نگرانی توسط برخی اقشار در جوامع مختلف شده است. این نگرانی ها بایستی مورد توجه قرار گیرد و تدابیر و تمهیداتی برای پیشگیری از آنچه ممکن است اتفاق افتد، اندیشیده شود. بنابراین، احتمالاً محصولات ترا ریخته را نباید به علت نبود مدارک در این زمینه، به معنی عدم وجود خطری خطری کرد.

بهر حال به عنوان یک واقعیت این شواهد در اذهان مطرح می باشد که آیا این مواد ایمن هستند و تولید بیماری نمی کنند؟ و یا مصرف آنها سلامت انسان را به خطر نمی اندازد؟ دولتها مسئولیت خطیری را در قبال محصولات تغییر یافته ژنتیکی بر دوش دارند و اگر ظرفیت سازی لازم را در جمع آوری، تدوین اطلاعات و مقررات ایجاد نکرده اند، هم استفاده از این فن آوری را دچار مشکل می کنند و هم محققین، تولید کنندگان، صادر کنندگان و وارد کنندگان این محصولات دچار سردرگمی و بلاتکلیفی می شوند. در این کتاب نه تنها به دیدگاه علمی نقادانه و بسیار موشکافانه به اهم اشکالات وارد شده بر گیاهان ترا ریخته پرداخته و بجه گیری و تصمیم گیری نهایی را به خواننده واگذار نموده است. امید آنکه با شناخت روز افزون جامعه نسبت به محصولات ترا ریخته امکان بهره برداری صحیح و منطقی از همه پتانسیل های موجود فراهم گردد.

دکتر سعید خاوری خراسانی

دکتر اسد معصومی اصل

مهندس هادی شوریده

فهرست مطالب

۵	فصل اول: مقدمه: سلول، ژن و کروموزوم
۲۹	فصل دوم: چگونه گیاهان تراریخت (تغییر یافته ژنتیکی) تولید می‌شوند؟
۴۷	فصل سوم: خطرات گیاهان مقاوم به علف کش
۶۹	فصل چهارم: تنظیم حق مالکیت برای اصلاح گیاهان
۸۹	فصل پنجم: پیشنهادهایی با اهداف غذایی، پزشکی یا انتفاعی
۱۰۳	فصل ۶: اثرات گیاهان تراریخته بر روی سلامت و محیط
۱۲۱	فصل ۷: جنبه های مالکیت منوی
۱۳۷	فصل ۸: تأثیرات گیاهان تغییر یافته ژنتیکی در جهان سوم
۱۵۳	فصل ۹: انتهای گمشده
۱۶۳	واژه نامه